

свої професійної діяльності, такі як розрахунок бюджету проекту або вибір інвестиційних можливостей для компанії, що сприяє її кар'єрному зростанню. З іншого боку, професійний розвиток може сприяти покращенню фінансової грамотності, оскільки він може включати в себе навчання фінансових аспектів конкретної галузі або отримання навичок управління фінансами в рамках професійної діяльності.

Отже, фінансова грамотність та професійний розвиток – це два невід'ємні компоненти успішного життя та кар'єри. Розуміння їх взаємовпливу може допомогти людям

досягти більшої фінансової стабільності, професійного зростання та особистого задоволення. Фінансова грамотність може сприяти кращим можливостям кар'єрного росту, тоді як професійний розвиток може покращити фінансову грамотність. Однак ці ідеї не позбавлені контраргументів. Людям важливо усвідомлювати важливість фінансової грамотності та шукати можливості для розвитку своїх навичок, чи то через професійний розвиток, чи через самоосвіту. Роблячи це, люди можуть покращити свій фінансовий добробут і збільшити свої шанси на успіх у кар'єрі.

Список використаних джерел:

1. Дудчик О. Ю., Матвійчук І. О. Фінансова грамотність населення: теоретичні аспекти, проблеми і перспективи поліпшення в Україні. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 31. С. 631-635.
2. Калініченко О. О., Вікарчук О. І., Ніколаєнко С. М. Фінансова грамотність – запорука успішного населення. *Економіка. Управління. Інновації. Серія: Економічні науки*. 2019. Вип. 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui_2019_1_5
3. Фінансова грамотність : підручник / авт. кол.; за ред. д-ра екон. наук, проф. Т.С. Смовженко. Київ : УБСНБУ, 2014. 316 с.
4. Кізіма Т., Шаманська О. Фінансова грамотність населення і фінансова поведінка домогосподарств: аспекти взаємовпливу. *Світ фінансів*. 2014. Вип. 1. С. 16-26.
5. Юрій С. І., Кізіма Т. О. Фінансова грамотність населення в діалектиці сучасних освітніх тенденцій. *Теорія та історія фінансів*. С. 16-25.

РОЛЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ НАУКИ У ВІДРОДЖЕННІ УКРАЇНИ

Власенко І.В., д.е.н., професор

Приватний вищий навчальний заклад

«Вінницький інститут конструювання одягу та підприємництва»

Сучасний розвиток неможливий без впровадження інновацій. Саме інновації генерують позитивні структурні зрушення у всіх галузях економіки та суспільства, сприяють підвищенню продуктивності

економіки, посилюють її здатність конкурувати в глобальному середовищі з економіками інших країн світу та забезпечувати стійкі темпи зростання в довгостроковій перспективі. Інноваційне оновлення

суспільно-економічних відносин є фактором не лише успішного розвитку а й умовою виживання в сучасному глобалізаційному світі.

Для України сьогодні важливо зосередитися на повоєнному відновленні, будівництві житла, відбудові підприємств, становленні бізнесу, що працюватиме на відновлення інфраструктури та економіки у нашій державі. Через війну Україна вже втратила щонайменше 30-50% виробничих потужностей, переважно на сході країни. Лише 1% українських компаній досі не зазнали збитків унаслідок військових дій [1].

Найважливішими передумовами широкого впровадження інновацій в сучасному суспільстві є стан розвитку національної науки та рівень її підтримки з боку держави. На нашу думку, державна політика підтримки науки та інновацій є ключовим

фактором успішного розвитку і впровадження інновацій. Саме від державної підтримки залежить стан розвитку національної науки. Держава грає роль не лише у фінансуванні фундаментальних і ризикових досліджень, але й у поширенні знань та ефектів інновацій для всього суспільства.

За період з 2010 по 2020 роки реальні обсяги наукових досліджень і розробок в Україні скоротилися на 45% (у міжнародних доларах за паритетом купівельної спроможності). Протягом досліджуваного періоду чисельність дослідників України скоротилась більш, ніж вдвічі (на 62%). Україна ввійшла до числа країн з найменшою концентрацією дослідників (11 осіб на 10000 населення проти 55 в країнах Європи та ОЕСР) [1].

Динаміка кількості працівників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок наведена в табл.

Таблиця 1

Динаміка кількості працівників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок

Рік	Кількість працівників усього, осіб	У тому числі		З них мають науковий ступінь			
		дослідники		доктора наук		доктора філософії (кандидата наук)	
		осіб	у % до загальної кількості працівників	осіб	у % до загальної кількості працівників	осіб	у % до загальної кількості працівників
2010	182484	133744	73,3	11974	6,6	46685	25,6
2011	175330	130403	74,4	11677	6,7	46321	26,4
2012	164340	122106	74,3	11172	6,8	42050	25,6
2013	155386	115806	74,5	11155	7,2	41196	26,5
2014	136123	101440	74,5	9983	7,3	37082	27,2
2015	122504	90249	73,7	9571	7,8	32849	26,8
2016	97912	63694	65,1	7091	7,2	20208	20,6
2017	94274	59392	63,0	6942	7,4	19219	20,4
2018	88128	57630	65,4	7043	8,0	18806	21,3
2019	79262	51121	64,5	6526	8,2	16929	21,4
2020	78860	51427	65,2	7060	9,0	17949	22,8
2021	68488	44321	64,7	6564	9,6	15741	23,0
2022	53221	36084	67,8	5531	10,4	13398	25,2

*Розроблено автором на основі [2]

Якщо розглянути динаміку кількості працівників, задіяних у

виконанні наукових досліджень і розробок в Україні протягом 2010-2022 років, то стає очевидним різке падіння як загальної кількості працівників, так і саме дослідників (з 133744 осіб у 2010 році до 36084 у 2022 році). Вражає також і негативна динаміка участі у виконанні наукових досліджень і розробок дослідників з науковими ступенями докторів та кандидатів наук.

Досвід багатьох країн свідчить, що макроекономічний підйом супроводжується розвитком інноваційних систем, зростанням кількості та якості наукових результатів, що становлять основу нової економіки. Напередодні війни Україна знаходилась серед країн з найнижчим рівнем «науково-дослідної капіталізації» ВВП. Так виконані в Україні дослідження і розробки в 2020 р. становили лише 0,4% ВВП, в той час як в середньому по країнах ОЕСР цей показник становить 2% ВВП; у Швейцарії – 3,4%; Кореї – 4,2%; Ізраїлі – 4,3% ВВП [1].

Надзвичайно важливу роль у

забезпеченні потреб інноваційного розвитку країни відіграє освіта. Вона є конструктивною ланкою у системі трьох головних складових інноваційної економіки: наука, освіта, виробництво. У цьому поєднанні освітній потенціал розглядається одночасно як джерело поповнення науки кваліфікованими кадрами і як потужний осередок створення нових знань для забезпечення економічного, соціального і культурного розвитку суспільства [3].

Отже підвищення ролі та значимості науки в українському суспільстві нерозривно пов'язано з відповідною державною політикою. Відбудова потужного наукового сектора економіки – це шлях який необхідно пройти, якщо ми хочемо збудувати самодостатню економіку, здатну до постійної технологічної модернізації, здатну витримувати міжнародну конкуренцію, а також обслуговувати потреби Збройних Сил України.

Список використаних джерел:

1. Про роль національної науки у відродженні України. URL: https://lb.ua/blog/bogdan_danylysyn/515894_pro_rol_natsionalnoi_nauki.html.
2. Статистичний щорічник України 2022. URL: https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2023/zb/11/year_22_u.pdf.
3. Наукові дослідження і розробки: світова практика та вітчизняний досвід / за ред.. Т. В. Писаренко. Київ : УкрІНТЕІ, 2019. 268 с.